

SZARVAS ÉS VIDEKE

TARSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI UJLELAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap
Előfizetési ár:
Égész évre 5 fnt — kr.
Félévre 2 fnt 50 kr.
Negyedévre 1 fnt 25 kr.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL:
Városház és nagytemplom utca sarkán hova
a lap szellemi részét illető közlemények és
előfizetési pénzek küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza,

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad helyben
SÁMUEL A. LAPTULAJDONOS.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.
Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetések és nyilttéri közlemények jutányos
áron vétetnek fel.

Szarvas városa és társu- lati polgári leányiskolánk.

Az állam és a helybeli nőegyesület által segélyezett szarvasi társulati, elemi osztályokkal egybekötött polgári leányiskola f. hó 15-én tartja meg évi hangversenyét. Tehát szokás szerint megint a közönség jóindulatához folyamodik s magához méltó módon akar némi kis segélyezésre szert tenni. Ez a körülmény készítetett bennünket arra, hogy elmondjunk egyet mást e hosszú nevű intézetről s érdekében fel merjük emelni szavunkat.

30 év óta fennálló leányiskolánk, mindig kifogástalan, sok tekintetben kitünő tanerők vezetése alatt a szülők s a tanítás embereinek teljes megalégedésére végzi a nőnevelés magas hivatását. Fennállása óta folyton küzdött s küzd ma is a szegénységgel. Csekély jövedelméből a kiadásokat alig bírta fizetni és sokszor a

tanerők fizetésén — a kik legkevésbé érdemlik meg — volt kénytelen és kénytelen ma is gazdálkodni. Vagyona alig tesz ki egy két ezer forintot, mellyel szemben az intézeti házra van 5100 fnt adósság betáblázva. A helybeli nőegylet évenként 100 frttal, az állam 200—400 frttal segélyezi.

Nagyon természetes tehát ily körülmények között, hogy a fenntartó társulati tagok s kivált a szülők, kik leánygyermeküket az intézetben tanítatják, évenként nagy áldozatot kénytelenek hozni, ha egyetlen ilyen műiskolánk fennállását s ezzel kapcsolatban leányaik nevelését kockára tenni nem akarják.

Évenként bocsátanak ki adománygyűjtő iveket s pár forint be is gyűl mindig, egy két ember akad, a ki a gyűjtő zaklatására leszur egy-két frtot. Több is veszett Mohácsnál. De a legtöbb ember, a ki jövedelmének háromnegyedét cigányra, korcsmára, kár-

tyára, színésznőkre dobálja, ki, ily adakozásra felszólításakor bosszankodva fordít hátat: még ilyenre is adjak? Mi természetesebb aztán, mint hogy az iskola anyagi állapota a régi s a deficittel való küzködés folytonos marad.

S a legesodálatosabb a dologban az, hogy ily szegénységgel küzdő, bár nemes hivatását buzgón teljesítő intézet oly gazdag alföldi városban van, mint Szarvas, olyan városban, melynek évi költségvetésében 62,802 fnt 40 kr. van kiadásokra előirányozva, a melyben természetesen közművelődési célokra alig 5—6000 fnt van szánva, ugyanannyi vagy kevesebb, mint a mennyit jószágainak (ló, bika stb.) eltartására fordít.

Hát biz ez szomorú dolog. Nézzük csak a szomszéd városokat és községeket. Mezőtur városa a maga erejéből épített diszes bazárt, a ref. egyháznak segítségét nyújt gymnasiumi épületének felállításához s gymnasiumának 8 osz-

J Á R C Z A.

„Soha többé!”

— Nem, nem lehetem Klára, amit mond, amit elég kegyetlen volt kijelenteni — nem lehet igaz. Mondja! Ugy-e rejlik még büszke szíve belsejében irántam a szerelem egy szikrája? . . . Klára, csak egy szót, egy jó szót — — —

A magas, karcsu férfi, ki mindezeket reszkető hangon mondá, lehajolt a szép nőhöz, ki előtte ült.

— Egy szót, egy jó szót mondjak önnek Adolf? kérdé a szőke nő, mialatt nagy szeméi fellobbantak, finom keze pedig a fának lenyuló ágával játszott.

A férfi ajkai halgattak, de szeméi tüzes, szenvedélyes hangon beszéltek.

Különös csend volt körülöttük. A hegyeken a nyári alkonyat biborfénye lángboritá a fák koronáit, mialatt lombjaik között titokzatos susogás támadt, a szerelem, a szerelmi bánat örök dala.

— Ne nézzon úgy reám Adolf, oly mereven tud nézni, hogy nem bírom kiáll-

ni tekintetét, szólt Klára egy duzzogó gyermek hangján.

Fájdalmas mosolygás vette körül a férfi ajkát, de szemét nem vette le a szép nő arcáról, mialatt lassan és komolyan mondá:

— Így kell nagysádra nézmem, mert lelke mélyében akarom elolvasni azt, mit ajkai tölem megtagadnak. Engedje meg, hogy e csendes, bizalmas, estórát arra használhassam, hogy rövid, egyszerű szavakban elmondhassam életem multját. Igen egyszerű és szomorú, magános gyermekkorom, örömtelen ifjúságom, fáradalmas és komoly küzdelmü férfikorom története. Védtelenül és szegényen hagyott hátra atyám s szegény anyám éveken át küzdött a létért, mig végre már nem birt a sors csapásaival küzdeni, — ő is meghalt. Elvesztettem benne legdrágább kincsemet, s egyedül álltam a nagy világban. Klára! — folytatá — egyedül és örömtelenül élni igen szomorú dolog. Nagysád ezen keserű érzést sohasem tapasztalta életében, melyen mindig a szerencse napja sugárzott végig s csak egyetlen árny vonult végig rajta, midőn férje meghalt . . .

— Ah, intett egykedvűen a nő, én sohasem szerettem férjemet.

— S vajjon tud-e szeretni Klára? Sze-

retni oly erővel és szenvedéllyel, azon törhetlen hűséggel, melylyel csak erős és büszke női szív tud?

— Én — nem tudom s soha sem gondolkoztam róla komolyan, hisz tudja Adolf — mondá hamiskás mosolylyal — hogy sohasem szoktam komolyan gondolkozni.

— Tudom, válaszolt a férfi, lelki fájdalmában ajkait összeszorítva.

A nő nem felelt, álmódzva tekintett a vidék megaranyozott fáira.

De hadd folytassam tovább — mondá Adolf — hamar be fogom fejezni. Reám is ugyanazon sors várt, mint boldogult anyámra, a küzdelem és fáradalom, mig végre győztes lettem. A szerencse kedvezett, hivatal és tiszteletet nyertem s ekkor jelentkeztek nálam a — barátok. Egyetlen egy sem érdemelte meg e nevet s mind visszautasítottam őket. . . . Szívem, mely oly sokáig el volt zárkózva, igazi, előttem még ismeretlen boldogság után vágyódott. S a sors nagysáddal hozott össze. Még soha sem voltam szerelmes, nem volt fogalmam ez édes szív-küzdelemről azon óráig, melyben először megláttam. Klára! hallgasson meg, szeretem! Mindazt, amivel bírok, lábaihoz teszem. . . Klára, akar-e nőm lenni?

tályuvá kiegészítéséhez. Szentes városa az újabb követelményeknek teljesen megfelelő épületet emel főgymnasiuma számára, melyet teljesen a maga erejéből tart fenn. S ha tovább megyünk, ott találjuk Csaba, Gyula, Kisujszállás, Debreczen stb. igaz, mind gazdag városokat, melyek nagy, sőt óriási özszegeket szavaznak meg tanítási czélokra.

Nálunk: a népiskolákat az egyes felekezetek tartják fenn, a főgymnasium a földesuraság s a békési ág. ev. esperesség áldozatkészségéből emelkedett s virágzik. Ezzel szemben városunk egy főgymnasiumi tanszék fizetésére 1400 frtot ad évenként, ugyanannyit, a menyeyt egy magánemberekből alakult egyesület tud áldozni. Ismétlő és ipariskolákra, költ körülbelül 1500—2000 frtot ehhez járul még évenként pár forint, melyet supplikánsok számára juttat a városi tanács.

S ha kérjük, mi ennek a szűkebltlésnek az oka, mért van az, hogy ebben a 300,000 frt vagyonnal bíró nagy községben még csak eszébe sem jut senkinek áldozatra hívni fel a tanácsot és képviselőtestületet, bizony alig kapnánk választ, mert e válasznak olyannak kellene lenni, mely szégyent hozna városunk vezetőire, de értelmiségére egyaránt.

Sajnálattal bár, de constatálnunk kell, hogy ennek a 25.000 lakossal bíró városnak nincsenek vezető férfiai. A közbirtokosságban, az egyházban a városi ügyekben a nagytömeg dominál, az a tömeg, mely az uri embert, job-

ban mondva a nadrágos embert alig veszi számba, az a tömeg, melynek kegyét keresi, melylyel szemben népszerűségét tartózkodó állásponttal védi az ur.

Természetes tehát, hogy városunk nem is igen érdeklődik olyan dolgok iránt, melyekből anyagi hasznot nem lehet huzni s még természetesebb, hogy az az uralkodó tömeg, a parasztsz-tály egy krajczárt sem ad szívesen olyan czélokra, melyek az értelmiség szellemi erejét akarják emelni. Gymnasium kell? Hát tartson fel az, költsön rá az, a ki fiát taníttatni akarja; az enyém az ekeszarva mellett marad. Leányiskolára adjunk? hát adjanak az urak, a kik oda küldik leányaikat, mi csak a tót iskolába fogjuk járattani. — Szégyelni való dolog s bizonyára nagy hátramaradottságra, s fejletlenségre mutat, hogy jobb módú, értelmesebb gazdáink is, ha közművelődési czélokra való áldozatról van szó, úgy összeszorítják markukat, hogy talán még a jó Isten sem tudná kinyitni (az első megyei gazda-virilisták egyike 10 krt adott e cikkírójának a helybeli főgymnasiumi alumneum részére). — Hiszen gondoljunk csak az előző hónapokban lefolyt, a társulati ovoda átvételére vonatkozó tárgyalásokra, micsoda viselkedést tanúsítottak egyes képviselői tagok akkor, midőn 230 forint adósságnak de 3500 forintnyi értékű vagyonnal együttes átvételéről volt szó, s akkor, mikor a törvény kényszerítene a várost arra, hogy ovodákat nyisson.

S a képviselő testületben nem akadt akkor sem ember, a ki a képviselőknek városunkra szégyent hozó, értelmetlenségre valló viselkedését kellő méltatásban részeltette volna.

Hiszük mi ma is, hogy a midőn szavunkat a társulati leányiskola érdekében felmertük emelni, hiába való munkát végeztünk. Pedig mily nagy megerőltetésbe kerülne e szegény városkának, ha erre az uraknak való leányiskolára pár száz, vagy ne mondjuk, 1000 frtot áldozna, Tudjuk mi jól, hogy szavunk elhangzó szó lesz a pusztában; mert először is nem lesz a városi képviselőtestületben oly bátor ember, a ki ily indítvánnyal, leányiskola évi segélyezése, előállani merészelne, s 2-szor mertha első mertünk megdölné is, — a képviselőtestület többsége meg nem szavazná az ily haszontalan kiadást.

S hogy mégis felszólaltunk, tettük, azért, mert közölni akartuk lapunk olvasóival annak a testületnek a névsorát, mely városunk ügyeit vezeti ugyan, de nemes czélra áldozni nem mer. Közöljük ime a városi képviselőknek, választottaknak és viriliseknek névsorát, válassza ki mindenki kénye kedve szerint azokat, a kiket e visszás és szégyenletes állapotok okaiul tart s azokat a kikben bizik, hogy nemesak az anyagiakért tudnak lelkesülni.

Kontúr József, Gróf Bolza Géza, Gróf Bolza Antal, Janurik János, ifj. Medveczky József, Dr. Salacz Oszkár, Dr. Salacz Oszkár, Dr. Lengyel Sándor, Kollár János, Dr. Szemző Gyula, Ja-

Hangja reszketett s hű szeméből néma, forró kérclem sugárzott.

A szép asszony kényelmes helyzetben maradt ülve, csak szeméit sötötte le, hogy elrejttesse a bennük felvillant diadalt, melyet a férfi szavai okoztak.

— Szóljon Klára! Kis fehér kezébe teszem le további sorsomat s vagy végzetlenül boldoggá, vagy kimondhatatlan nyomorulttá tehet. Kérem, ne kínozzon...

— Kínozni? mily balga maga Adolf. De ma nem adhatok határozott választ, most fáradt vagyok. — Nyugalomra van szükségem, hogy komolyan gondolkozhassam e dolgról. Ne nézzen olyan komolyan — s most jó éjszakát, kedves barátom!

A szép asszony a távozó alak után nézett mialatt magában folytató: — Menyire szeret ez a büszke, hideg ember s meddig tartott míg ajkai elárulták, azt, mi lelkében szendergett, ... egy nő sem tudta meg lelke elzárkózott hujait megrezegtetni ő még nem szeretett senkit. Már ma „Igent” mondhattam volna, de nem akartam: mily édes lesz holnap elébe futni e szavakkal: Adolf, szeretlek!

Másnap ünnepi díszbe öltözött Klára

s soha sem volt elragadóbb, soha csábítóbb mint most hófehér öltözékében, mely karcsu természetéhez simult. Ajkai mosolyogtak, szeméi villogtak s óráról-órára várta a — legyőzöttet. Ezalatt este lett, ismét biborban fény lettek a hegyek és erdők, de Klára szívében sötét gondolatok támadtak.

Halkan tárult fel az ajtó, a szobalány levelet hozott úrnőjének.

Klára lázasan nyult utána — de hirtelen elsápadt mikor az írást megismerte, a levelet elolvassa térdre borult, halálsápadt lett s hangos zokogásba fakadt.

A levélben ez állott:

Nagyságos asszonyom!

Nem jövök soha többé. A legértékesebbet akartam Nagysádnak adni, mit férfi nőnek adhat: hű, becsületos, szerető szívet... de nem kellett. Feleséget kerestem s csak szívtelen kacérsággal találkoztam. Éljen boldogul és ne bánja meg soha kegyetlen játékát.

Adolf.

Nem jön többé... soha többé, susogták ajkai s a bánat forró könnyei hori-

ták a veztát, most érezte mily mélyen és forró szerette a férfit, akit örökre elvesztett...

* * *

Évek multak azon est óta. A liget egyik félreeső padján ül egy boldog pár. A karcsu, fiatal nő, szelid tekintetével szerelmitasan néz fel átölelő férjére.

Boldog vagy Alfréd? — kérdé tőle. — Sikerült meggyógyítani a mély sebet, melyet sziveden az a szép, csábító, de kegyetlen asszony ütött?

Igen, drága angyalom, te boldoggá tettél engemet, te megmutattad, mily hatalmas van egy asszonyi szívnek. Köszönöm Melánia, szerelmedet, gyengédségedet, de ő róla ne beszéljünk többé...

S mialatt ketten a boldogságról beszélnek, nem is sejtik, hogy pár lépésnyire tőlük a bokroktól elrejtve, könybe labadt szép nő áll, ki kezét szívére szorítva elhaló hangon susogja:

— Ő boldog... minden reményem oda... most már tudom, hogy nem lesz enyém — soha többé!

Németből; * *

nurik Pál, Darida Mihály, Skorka Mihály, Uhlyar Pál, ifj. Szrnka János, Jancsó György, Szrnka János, Gyuris János, Valastyán Pál, Salacz József, Kristoffy János, Sárkány János, ifj. Mikolai Mihály, Póhl Gábor, Réthy Sándor, Salacz Ferencz, Haviár Dani, Dr. Haviár Gyula, Valkovszky Mihály, Klenk József, Podani Mihály, Dr. Fuksz Ede, Dr. Szlovák Pál, Golián Soma, Deutschenschmidt András, Szirmay L. Árpád, Lichtenwerther Antal, id. Kondacs Sámuel, Kis Mihály gyurov, Bankó György, Melis György Misov, Práznovszky Ferencz, Dr. Mikolay István, Dancs Béla, Tabajdy Sándor, Baghy Pál, Melis György Kovács, Demcsák János, Lestyán Pál, Filyó Pál, Darabos György, Prievara János.

Nekünk pedig ezek után alig marad más mondani valónk, minthogy várakozunk. Várjunk addig, míg egy jobb nemzedék támad a mai helyén, mely nem fogja csupán az anyagiakat bálványozni, de fog tudni nemes célokért is lelkesülni.

Áldozni eddig is minden esetben készséges közönségünket pedig buzdítjuk, hogy tartsa meg jóakarátát ez intézettel szemben minden időkre s ne felejtse el anyagi támogatásban részesíteni most sem, annyival inkább, mert megfelelő szellemi élvezetet fog nyerni kárpótlásul áldozat készségéért.

L. J.

Járvány vagy ragályos betegségekről*)

Sokszor a járvány, vagy ragályos betegség egyes községekben s nem ritkán egész országban oly mértékben lép fel, hogy sokan áldozatai lesznek a ragályos betegségnek. Ilyen járvány, vagy ragályos betegség a kolera, ronesoló toroklob — difteritisz, — hólyagos himlő, kanyaró, szemesés-kődhártyalob tífusz, vörheny, szamar hurut.

Ily betegségek fellépte alkalmával tapasztaljuk, hogy a köznépi értelmetlenebb része, mit sem adva a hatóság intézkedéseire közönyösen, tétlenül várja a ma vagy holnap megérkezhető betegség megjelenését pedig a járvány felléptekor kétszeres mértékben kell vigyáznunk, mert ekkor vigyázatlanságunk, könnyelműségünk miatt könnyen megkapjuk a ragályt, holott ha magunkra vigyáznunk, lehet hogy elkerüljük a betegséget.

Ily esetben nincs idő a további tétlenségre, sopánkodásra, — melyel úgy sem segíthetünk magunkon, hanem egész erővel meg kell tenni minden óvintézkedést mit okosságunk és a világi hatóság kíván.

Az orvosi tudomány még nem fejlett ugyan annyira, hogy a járványok, vagy ragályos betegségek meggyógyítására biztos gyógyszerrel talált volna fel; de igen is feltalálta ezen betegségeknek szerző okait, tehát fel-

találta, hogy mi által kerülhetjük el a ragályos betegséget, s tudják enyhíteni a beteg fájdalmait, tudják csillapítani ezen betegségek dühösségeit, mi által a gyógyulhatást lehetővé teszik. Ha tehát kedves előttünk az élet, úgy igyekeznünk kell, hogy a ragályos betegséget előidézni szokott okokat magunktól elhárítsuk és a ragály kivetésekor azonnal orvosi segélyhez folyamodjunk.

Tapasztaljuk, hogy a járvány, vagy ragályos betegség rendszerint először oly helyen lép fel, hol a nép elfogult, s nem ad semmit a tisztaságra, nem veszi figyelembe a hatóság óvintézkedéseit, nevezetesen a keleti miveletlen népeknél. Unnan aztán terjed szét a már civilizáltabb országokba is; de ott, hol a kellő óvintézkedések megtételnek, hol az egyes lakosok elég vigyázók a járványt előidézni szokott okok elhárításában ott a járvány vagy ragályos betegség nem ver mély gyökeret, csak hamar meg szűnik és nem lép fel oly nagy erővel, mint ott hol a kellő óvintézkedések meg nem tételtek.

Ezért szigorúan szem előtt tartandó, hogy járvány, vagy ragályos betegség közelde, vagy kiütésekor kétszeres gond fordítassék lakhelyünk és annak környéken tisztán tartására, lakszobánkat este és reggel sőt napközben is többször ki szellőztessük: ruhánk és testünk tisztán tartására szigorúan ügyeljünk, lakszobánk szorgalmasan kisépessék, máloztassék, suroltassék, s meszeltessék, s a falak gyakran leporoltassanak; szemét, vagy trágya dombot udvarunkban ne tőrjünk; az árnyékszékeket hetenkint legalább kétszer vasgálicz oldattal, vagy karbolsavas vízzel fertőtleníteni kell; ételben italban rendes mértéket kell tartani, éretlen vagy túl érett gyümölcsöt ne együnk, szesz italok rendetlen élvezetétől óvakodni kell, száunkat reggelenkint és minden evés után ki öblögtessük. Meghűléstől, különösen a gyomor meghűléstől, tyornyázástól, indulatostokodástól óvni kell magunkat, ragályos betegségben levőket ne látogassuk, halotti torokban részt ne vegyünk, ragályban elhaltaknak ruháját magunkra ne vegyük s az oly szobába, hol ragályos betegségben halt el valaki, addig ne menjünk, míg az a hatóság által meghatározott szerrel nem fertőtlenítetik.

Ha a járvány ideje alatt a fentlitéket szigorúan megtartjuk s a hatóság intézkedéseire alkalmazkodunk, biztosabban remélhetjük a járvány betegség kikerülését.

Nem kell tehát a tudatlanság alsó fokán állóknak véleményére hallgatni, kik minden óvintézkedéseket szükségtelenneknek semmit érőknek nyilvánítva így szólnak: *ha Isten úgy akarja, úgy se kerülhetjük el a ragályt*. Igen, de Isten felruházott bennünket értelemmel és okossággal s bizonyára azért adta Isten az embernek az észet és okosságot, hogy azt használja; amiből önként következik, hogy hallgatnunk kell okosságunkra. Okosságunk pedig ezt mondja: *ember vigyázz magadra, Isten is vigyázz veled!*

Városi képviselőt.

okt. 5, 1892.

Mai napon tartott képviselői gyűlésben, visszamutattatott a társulati ovodára vonatkozó szerződés, mely 30 napig közzévalásra volt kitéve. Mintán ellene észrevétel

nem tétellett, jóváhagyás végett a megyéhez felterjesztetett.

Hosszas és beható tanácskozás folyt a fogyasztási és italmérés adó bérbevételi kérdése fölött, s az eszmecsere azon határozatot eredményezte, miként a város ez ügyet 3 évre megváltja, még pedig az árverést 6 nappal megelőzőleg — mire a községnek a törvény jogot ad — évi 49822 frt. 19 krért. A városunkra ez azért látszik előnyösnek, hogy az általa fizetendő összeg mint tőke nem esik jövedelmi adó alá és mert a község „kezelési százalék” czimen előleget nyerend, ami 2—3 ezer frtra rug; ezenkívül a házi kezelés mellett a lakosság nincsen a történhető idegen zaklatásoknak kitéve.

A szarvas-m. hegyesi vaspálya felépítésére már jóval ezelőtt megszavazott 20 ezer s később még 10 ezerrel megpótolt, összesen 30 ezer frtyi összeg, a m. kormány által jóváhagyólag megerősített. Ennek mikénti beszerzés éről való intézkedés azonban ezuttal elnapoltatott, mintán a megye, legközelebb tartott bizottsági üléséből a vasúti vállalkozónak jövő évi decz. utolsóig időhaladékat adott, s addig a pénz beszerzéséről is elég idő jut gondoskodni.

Az ikolaszéki tagsági hely Moravcsik Géza tanár eltávozásával üresedésbe jöven, ezuttal Mocskonyi József tanár személyével lett betöltve.

Az ipariskolai bizottságba két tagnak beválasztása szükségeltetvén, ilyenekül Opaszki István és Csapó Sámuel lettek egyhangulag beválasztva.

A 18a számú körösi átmetszésnél alkalmazott komp helyébe számos egyesek által felállítáért folyamodván a járás főszolgabírájához: az ez ügyben áttett kérvény pártolól fogadtatott, s ily értelemben fog a megyéhez felterjesztetni,

A közegészségügyi bizottság irásos előterjesztésére.

a) A kórházi ügykezelés szabályzata elfogadtatott s azon reform állapotot meg az eddigi gyakorlattól eltérőleg, miként az ápoló egyén egyuttal élelem kiszolgáltató is egy személyben nem lehet. A szabályok szerkezete több rendbeli pótlásokkal majdan a képviselőt elé s innen a megyéhez fog elküldetni. Egyuttal, minthogy az eddigi ápoló a kórházból eltávozott, helyébe a városi tanács az eddigi gyakorlathoz képest Kozsueh Andrást alkalmazta ideiglenes ápoló és élelmezőül jövő Szt.-György napig; azon ideig az ügykezelési szabályok felsőbb helyről megerősítve visszaérkezendvén.

b) Véleményeztetett a fenti bizottság által, a Körös holt medre vizének felfrissítése céljából — a felső részen — még egymásik zsillip felálltatása. Minthogy ez ügyben a megye, szeptember hóban tartott bizottmányi üléséből a m. kormányhoz kérvényező felterjesztést határozott: ezen kérdés a községnél már túlhaladott állapoton áll s ezért a községi kérvényezés ügye eljettett.

c) Végül a községi orvosok látogatási díjainak felemelése tárgyában tett előterjesztés a jövő képviselői gyűlés intézkedésére lön elnapolva. A közegészségügyi bizottság véleménye igen helyesen lön okadatulva, hogy t. i. a 25 ezer lelket megközelítő népességű város lakosságát három községi orvos

*) Jegyzet. Mutatvány Zih Károly békésszandrás tanítónak sáto alatt levő népszerű közegészségügyi munkájából.

rendes állapotok mellett is alig képes ellátni, hát még a járvány idejében okvetlen kellene nagymérvű segítségre gondoskodni, a mi tetemes költséggel jár. Vidéki orvos pedig magán gyakorlatokáért eddigi csekély mérvű látogatási díjak mellett városunkban le sem települ, s így a fő és székvároshoz lenne a község utalva. Köztudomású dolog az, hogy a nép csak a városi orvoshoz fordul segítségért, a kinek határozott és kisebb a díj, mint a magán gyakorló orvosnál, eképen az ilyenek existenciája kétséges s b.

Az orvosrendőri s a pénztár vizsgálati jelentések tudomásul vétettek.

A gyepmesteri állás betöltése iránt pedig kérvény intéztetett a megyéhez, hogy miután ezen állásra irástudó egyént kapni nem lehet: hagyja meg az eddig az azon minőségben a mint van.

Az előjárói jelentésekből köztudomásra fog hozatni a felső hatóság azon intézkedése, miként az országos vásárok csakis azon napon tarthatók, mely időre a nyert privilegium szól. E szerint a legközelebbi orsz. vásár Szarvason, nem mint eddig, szombat s vasárnapon kezdődik, hanem okt. 19-én Ferdinánd napon, azaz szerdán.

A m. kormány azon megkeresésére, hogy a nagyobb községek az állami méneknek eltartására ingyen zabot és szénát adjanak az előbbi gyakorlat hagyatott meg, t. i. csak kárpótlás mellett.

Vitam et sanquinem, sed avenam non.

Békésvármegye legtöbb adót fizetőinek névjegyzéke az 1893. évre.

Br. Wodianer Albert Budapest,	33761.62,
Gvóf Wenckheim Géza Gerla,	13993.39,
Gróf Wenckheim Dénes Doboz,	11522.22,
Br. Wenckheim Viktor K.-Ladány	11410.77,
Gr. Almássy Dénes Gyula,	9747.54,
Gr. Almássy Kálmán Kétegyháza,	8708.63,
Gr. Apponyi Albert Budapest,	8157.82,
Geist Gyula Csákó,	6380.61,
Geist Gáspár Csákó,	6213.85,
Szalay József Csaba,	5078.90,
Gr. Bolza Antal Szarvas,	3989.94,
Gr. Bolza Péter Szarvas,	3951.89,
Szucsu Béla ügyvéd Csaba,	3486.
Beliczey István Csaba,	3044.88,
Jurenák Andor P.-Szt.-Tornya,	3027.66,
Wolfinger Lipót Sámson,	2475.25,
Kontur József Szarvas,	1942.51,
Basch Lipót Füzes-Gyarmat,	1787.68,
Kocsiszy Mihály Csaba,	1530.83,
Péky Antal lelkes Csaba	1508.30,
Klíment L. György Csaba	1494.84,
Beliczey Rezső Csaba,	1474.24,
Ladics György ügyvéd Gyula,	1448.82,
Belenta János Békés,	1425.84,
Justh István P.-Szt.-Tornya	1424.18,
Lederer Rudolf Sz.-András,	1411.55,
Rosenthal Ignác Csaba,	1348.74,
Székács József P.-Szt.-Tornya,	1340.27,
Klíment Z. János Csaba,	1304.22,
Urszinyi Dezső Csaba,	1267.70,
Székács Lajos P.-Szt.-Tornya,	1186.57,
Künsztler Sámuel Orosháza,	1144.25,
Székács István Orosháza,	1092.25,
Dérczy Ferencz Kondoros,	1066.67,
Péter András Szeghalom,	1063.15,
Stojanovics Gyula Csorvás,	1013.12,
Ravasz József P.-Földvár,	991.95,
Schwarz Ferencz F.-Gyarmat	989.48,

Székács Pál P.-Szt.-Tornya	950.22,
Hegedüs Mihály ügyvéd M.-Berény	913.66,
Haraszti Mór Csabacsúd,	849.20
Komlós Armin Orosháza,	842.16,
Farkas József Csorvás,	840.96,
Zahorán Pál Csaba,	820.11,
Göndöcs Benedek Gyula,	778.50,
Janurik János Szarvas,	775.73,
Ravasz István Orosháza,	772.70,
Klíment János Csaba,	752.34,
Id. Zalay Mihály Csaba,	750.58,
Breznik János Selmech-Bánya,	747.11,
Dr. Papp József Szeghalom,	744.5,
Kosinczky János Békés,	738.13,
Uhrin J. József Endröd,	727.14,
Mikja Z. György B.-Csaba	714.43,
Boros János K.-Tarcsa,	708.83,
Medveczky József Szarvas,	686.17,
Reck József Csorvás,	673.27,
Braun Mór Gyula,	671.95,
Mikolay István ügyvéd Orosháza,	669.26,
Laurinyecz György B.-Csaba.	658.71,
Kalmár József Endröd,	656.16,
Hoffmann Mihály ügyvéd Gyula,	655.36,
Wagner János Eperjes,	652.28,
Kardos Ferencz Szeghalom,	649.2,
Pfeiffer Antal Megyer,	647.93,
Kovács Mátyás B.-Csaba,	647.81,
Klein Adolf Gyoma,	647.34,
Varságh Béla gyógyszerész B.-Csaba	631.32,
Aradi György B.-Csaba,	625.26,
Omaszta Gyula B.-Csaba,	623.58,
Erkel János mérnök Gyula,	648.64,
Kuy Antal lelkes Békés.	612.30,

(Folytatás köv.)

Felhívás előfizetésre.

Az októberi negyed elején új előfizetést nyitván lapunkra, kérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek azt mielőbb megújítani, nehogy a lap küldésében zavar támadjon.

Elfizetőink: az új évnegyedtől kezdve: a következő kedvezményekben részesülnek.

Egész éves előfizetők. A ki egész évre előfizet és az előfizetési összeget (5 frt) egyszerre küldi be: az a „Budapest” 1893. évi képes naptárát, ezenkívül egy díszes hármás színnyomatú fali naptárt egészen ingyen kap.

Féléves előfizetők. A ki félévre fizet elő s az előfizetési összeget (2 frt 50) egyszerre küldi be: az a „Budapest” 1893. évi képes naptárát ingyen kapja.

Negyedéves előfizetők. A ki negyed évre fizet elő s az előfizetési összeget (1 frt 25) egyszerre küldi be: az az 1893. évi kis képes naptárt kapja egészen ingyen.

A naptárak bérmentes elküldése végett, minden rendelő sziveskedjék a naptárért 10 kr. portóköltiséget az előfizetés megújításánál beküldeni.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küldünk.

Czím, a melyen az előfizetéseket küldendők:

A „SZARVAS és VIDÉKE”
kiadóhivatala.

M-I UJSÁG?

— **Mai vezérczikkünkhöz.** A leányiskolára vonatkozó egyik másik adatunk későbbben jutván rendelkezésünkre pótlólag a következőkben vázolhatjuk az intézet pénzügyi helyzetét. Az intézetnek van 3901 frt. 70 kr. alapítvány tőkéje, mely részint az épületbe levén befektetve, részint már a tanerők fizetésére fordítatván, ez összeg mint adósság szerepel. Ezenkívül az állam az intézeti ház vételkor adott 1000 frt segélyt, mely összeg szinténa házra van betáblázva, az árva pénztárnál van az intézetnek 240 frt tartozása. Így az összes adósság szemben a házzal, mint vagyonnal kitesz 5141 frt 70 kr. Bevételei évenként: Tandíjakból: 1400 frt, államsegély: 300 frt, Növegylettől: 100 frt, (egy évben volt 200 frt) adományokból: 100 frt, összesen 1900 frt. Ezzel szemben, mint biztos kiadás szerepel tanerők fizetése czimén: 1783 frt, festő anyag, szolgáltatás, vegyesekre, 280 forint. Adósság törlesztés évenként 150 forint. Tanítónők nyugdíjára 36 forint összesen: 2249 forint. A kiadási többlet mellett épen nem csodálhatni, hogy az intézet anyagi helyzete nem javul, de azért annak, hogy egy szülő évente 30—50—60 frt tandíjat fizet. — S ha ezekhez hozzá vesszük azt is, hogy a tanítónők fizetése nem felel meg a törvény követelésének, s hogy a törvény értelmében még egy tanerőt kellene beállítani, de nincs miből: ha mindezeket mondom figyelembe veszi, azt hiszem — befogja látni a város tanács és képviselő testület, hogy valóban áldásos és igazi jó tettet vinne véghez ez intézettel, ha hozzá méltó évi segélyben részesítené. Videant consules.

— **Jótekonyczélú előadás.** Szarvason, a „Bárány” vendéglő udvarán levő szinkörben a helybeli társ. polg. leányiskola tanestülete az intézet tanszereinek gyarapítása javára szombaton, 1892. évi október hó 15-én előadást rendez Műsor: 1., Erkel F. Ima Bánkbanból. Zongorakiséret mellett énekli a gyermekkar. 2., Amanda vagy Juci Vigjáték egy fölvonásban. Irta: Lőcsei Emma. Előadják az intézet növendékei. (Rendező Golián S. ur.) Személyek: Ponyczky Gizella. Erzsike, leánya: Esze: Ilona. Róza, Erzsike barátja: Mihály Emma. Mezeyné: Dimény Juliska. Felleginé: Wolfmann Aranka. 3., Zongora-harmonium-játék. Előadják: Benka Gyula és Varga József urak. 4. Szaval: Szendy Emilia k. a. 5., Az öfelfi leány. Tündéresz színmű három fölvonásban. Németből átdolgozta: Teveli Mihály Előadják az intézet növendékei. (Rendező: Golián S. ur.) Személyek: Földesyné: Józsa Jolán; Róza, Margit unokái: Stein Matild Pásztori Berta; Teréz, szobaleány: Blaskó Julianna, Tündér Ilona: Benka Ilona, Vadvirág: Grosz Francziska; Szlovák Olga, Réthy Erzsike Terray Etel, Dankó Ilona, Tájber Margit, Kutlik Etel. Christoph Irma, tündérek. Salacz E. Szlovák J. koboldok. 6., Raff J. Nefeletts, Zongora és Mendelssohn Búza kiséret mellett énekli a gyermekkar. 7., Előkép. Előadják az intézet növendékei. Helyárak: Páholy 3 frt. Körszék 80 kr. Zártszék 60 kr. Diákjegy 30 kr. Karzat 20 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak, s hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók a leányiskolában s az előadás napján 5 órától a szinköri pénztárnál. Kezdeté pontban 7 órakor.

— **Kinevezés.** Kovács Sándor, a helybeli kir. járásbíró albirája az igazságügyi miniszter előterjesztésére Ö felsége által a vaskohi járás (Biharm.) járásbírájává neveztetett ki. — A mily örömmel vettük •

hirt mint a mely kitünő, ítéleteiben higgadt megfontolással s elismerésre méltó igazságszeretettel eljáró bíránknak jól megérdemelt előléptetéséről értesített bennünket, ép oly sajnálattal gondoltunk arra, hogy társadalmunk ismét elveszíti egyik kiváló, megszokott alakját s társadalmi életünk szegényebb lesz egy kedves családdal, melynek hiányát sokan, sokáig fogják érezni. A járásbíró úrnak új állásában isten segítő áldását, családjának az új otthonban mennél kedvesebb kört s mennél több jó barátot kívánunk.

— **Tanítónő-választás.** Konez Nelli kisaszony, városunk szülötte Veszprémben, az ev. ref. elemi iskola rendes tanítónőjévé választatott.

— **Kinevezés.** Gross Albert, főiskolánk volt helyettes tanára a vallás és közoktatásügyi miniszter által a nagyváradi kir. tankerületi főigazgatósághoz tollnoknak neveztetett ki.

— **Október 6-ki gyásznapi.** A szarvasi függetlenségi olvasóklub helyiségének esteli kivilágításával s a gyászlobogó kintüzésével, saját helyiségében közvacsorát rendezett, melyen mintegy hatvanan vettek részt pártkülömbőség nélkül, s áhitatos kegyelettel rótták le a 43. év előtt kiszenvedett vértanúk iránti hálájukat. Éjfélig volt együtt a válogatott társaság, s hazafias érzelmekkel telt felkészöntök hangzottak el, a gyász-esetből merített példákkal lelkesítve a fiatal nemzedéket, miként kelljen szeretni a hazát önzetlentül és feláldozással. A közönség fellelkesülten s templomi csendben hallgatta a szónokokat, kik közül kiváltak Havivár D. orsz. képviselő, Benka Gy. főisk. igazgató, Valentinyi J. főisk. tanár id. Kollár J. ügyvéd, Boros és Moravcsik tanítók, Melis Gy. és J. Valkovszky Mihály és Darabos Gy. földmivelők, majd Danes B. vsi jegyző stb. Ezen gyászünnepelethez méltóan nem feledkeztek meg a korszakot alkotó s szereplésével a világ bámulását és elismerését kivívott „hontalan” aggastyán Kossúth Lajosról, imaszerűleg kívánván neki azt, hogy nagymunkáját befejezőleg a magyar haza önállóságát s függetlenségét végnapjaiban elérje s a magyar haza felvirágzását szeméivel lássa. Nem hiányzottak lelkes felszólalások a nemzetiség ügyében sem, mindenki szükségét elismerve annak, hogy egyházunkban a magyar iskolák száma szaporitassék s az itteni tiszteletek minden harmadik vasárnapon templomunkban magyarul tartassanak. Ekképen díszesen folyt le a gyászünnepelethez hasznos társalgással egybekötve, az ünnepelethez méltóságához mérten.

— **A gyulai róm. kath. jellegű főgymnasium** ügye úgy látszik mindinkább közeledik megvalósuláshoz. A legutóbb tartott megyei közgyűlésen (Füredi Benedek apát és lelkész egy indítványában a megyei közgyűlés erkölcsi támogatását kérte a létesítendő főgymnasium számára. Az indítvány kivált az által nyert aktuális jelleget, hogy Nógrádmegye átiratot intézett valamennyi megyéhez, melyben támogatást kért a kormányhoz telt igen szépen indokolt feliratához, hogy minden vármegye székhelyén létesíttessék főgymnasium. A megyei közgyűlés örömmel vette tudomást az újról s utasította az alispánt, hogy a főgymn. ügyének fejlődését, figyelemmel kísérelje s alkalmas időben tegyen előterjesztést.

A mi a megyék székhelyén felállítandó gymnasiumok eszméjét illeti, azza' rokonszenvezni nem igen tudunk — nem pedig azért, mert ma is annyi felszerületlen gymnasium van, hogy valóságos vétek még csak gondolni is ez intézetek szaporítására mindaddig, míg a ma meglévő intézetek a tudományos fejlettség színvonalának megfelelőleg rendezve s taneszközökkel teljesen ellátva nincsenek.

— **A kolera** Budapesten már nagy számmal szedi áldozatait. Napenként 40-50 beteg jelentkezik a kórházban felvételre. A fővárosi hatóság és a belügyminiszter oly kiterjedt intézkedéseket léptettek életbe hogy a járvány nagymérvű kitörését talán meg lehet majd akadályozni. Nálunk még nem jelentkezik a baj, de azért óva intjük a lakosságot, hogy el ne bizakodjék s a hatóság rendeleteit szigorú pontossággal teljesítse s a legcsekélyebb baj esetén forduljon orvoshoz tanácsért.

— **Halálozás.** A mezőtúri főgymnasiumot súlyos csapás érte. Tanárkarának egyik tevékeny, munkás, élte férfi korát élő tagja hunyt el f. hó 1-én d. u. 2 órakor, sokáig pótolhatatlan őr hágyva maga után egy a gymn. tanulósg mint a tanári kar szerető szívében. Haláláról a tanári kar a következő gyászjelentést adta ki: A mezőtúri ev. ref. gymnasium tanárai meghatott szívvel jelentik, hogy szeretett kararsuk Füredi Lajos, gymnasiumi rendes tanár folyó évi október hó 1-én délután 2 órakor, pár heti súlyos szenvedés után életének 41-ik, tanárságának 14-ik évében jobblétre szenderült. A boldogultnak hült tetemei folyó október hó 3-án, d. e. 10 órakor fognak a felsőrézsi sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. Mező-Túr, 1892. évi október hó 1-én. Béke lengjen porai felett!

— **Jegyzői vizsga.** A most lefolyt megyei közgyűlés alkalmából tartott község jegyzői szigorlaton Gyimesócecz Gusztáv kondoros községi s. jegyző képesítettnek nyilvánított.

— **Vásárok.** A vásárolók figyelmébe ajánljuk lapunk hirdetési rovatában foglalt a helybeli és mezőtúri vásárookra vonatkozó előjárásági hirdetéseket.

— **Vásárhely-Makói vasút.** A vásárhely szentesi vasút építési munkálatai már javában folynak s annak folytatásaképp Zsilinszky Mihály esztergommegyei főispán vasutat tervez Vásárhelytől Makóig. Ez új vasút érdekeltsege f. é. szeptember 27-ikén Vásárhelyen gyűlést tartott, mely az érdekeltség elnökeül Zsilinszky Mihályt, alelnökül Baksa Lajos vásárhelyi polgármestert választotta meg. Zsilinszky Mihály elnök, mint a vasút engedményese előterjesztette, hogy a vasút építési költségeihez Hmvásárhely város, Földeák község és Csánádmegye összesen 190.000 frt segélyt szavaztak meg, a kormánytól 100.000 frt segély várható s így a 600.000 frtra előirányozott építési költség fele meg volna, a másik fele Makó város, mely még nem nyilatkozott és egyesok hozzájárulásából lesz fedezendő. Az érdekeltség a vasút vonalát lehetőleg a vásárhely-makói országút mentén kívánja létesíteni, ez iránti végleges határozatát azonban Makó város nyilatkozatának beérkeztéig függőben hagyta.

— **Az önkéntes tűzoltók** mint halljuk a farsangra saját pénztáruk gyarapítására jelmez bált terveznek.

Az önk. tűzoltó egyesületnek két szakaszra való beosztása a múlt vasárnap tartott tűzoltó gyakorlat alkalmával történt. Az I szakasz tűzkor a nagy pannónia szivattyú, a II-ik szakasz pedig a kis pannónia fecskendő körül csoportosul. Ugyanezen gyakorlaton választották meg I szakasz parancsnokká Kollár Lajost, II. szakaszparancsnokká Bárány Bélát. Altisztekké pedig a főparancsnok következőket nevezte ki: Örpáncsnokká Sinkovits Istvánt, segédaltiszte Golián Istvánt szivattyús mesterré Józsa Józsefet, mászóvezetőkké Mázor Elemért és Konrád Jánost; szivattyús vezetőkké: Konez Eleket és Hraniczky Lajost; csővezetőkké Gyurik Pált, Palka Györgyöt, Misik Istvánt és Oszterland Józsefet. Van a tűzoltó egyesületnek jelenleg 62 működő tagja, kik mindannyian egyenruha viselésére is vállalkoztak.

— **A vadásztársulat** választmánya ma d. u. 6 órakor a kaszinóban ülést tart, melyen körvadászat tartása kerül szóba.

— **Segély.** A bányakerületi ev. közgyűlés a szarvasi tanítóképző egy rendszeresített tanszékére egy évre 800 frtot szavazott meg.

— **Desinficiálás.** A Budapestről érkező baromfi főszolgabírói rendelet folytan a vasutnál de sinficiáltatnak.

— **Közegészségügyi intézkedés** Az előjárásági elrendelte, hogy a Dankó-féle iskola előtti pocsolya levezetessék.

— **Nyilvános számadás.** A szt. andrási önk. tűzoltók által e hó 2-án tartott bál bevetele 83 frt 38 kr. kiadás 29 frt 48 kr. tiszta jövedelem 53 frt 90 kr. Felülfizettek: Molnár András 1 frt. Pollák Bernát 50 kr. Tolnay Ferencz 1 frt. Fári József 10 kr. Ritter Adolf 80 kr. Klein Adolf 80 kr. Bárány Béla, Golián István, Liska János, Varga József, Beszenszky Kálmán, Bröstel Lajos 40—40 kr. Darabos Sándor 1 frt. Hutiray László 80 kr. Krebs Ferencz, Urbanek Nándor és Weisz Mór 60—60 kr. dr. Simkovics György 1 frt. Keresztény Gy. 60 kr. Pohl Karoly 40 kr. Hájus L. és Gám Imre 20 20 kr. Fazekas Ferencz 10-kr. Havas Mór 1 fr. Ugrai István 30 kr. A felülfizetők fogadják az egyesület nevében szives köszönetünket. Fazekas Ferencz pénztárnok.

— **A hadsereg és a hazai kisipar.** A hadügyminiszter értesítette az orsz. iparegyesületet, hogy az összes bórneműfelszerelések egy negyedrészenek szállítását a kisiparnak tartotta fenn. Ebből a magyar kisiparnak jutna 17.000 bakancs, 4000 pár eszima, különözö szijazatok, táskák stb. A pályázatban egyes kisiparosok s ilyenekből álló szövetkezetek vehetnek részt, de a pályázók csak saját műhelyükben készült árut szállíthatnak. A szállítandó cikkek mintáit a budapesti és gyulafehérvári ruházatrakból lehet megszerezni. Bónatpénzt, vagy pénzbéli biztosítékot nyújtani nem kell. A folyamodványokat a szokásos minta szerint december 15-ig, a közös hadügyminiszteri-umhoz kell benyújtani.

— **Haláleset.** Szomora Albert, a csabai algymnasiumnak 27 éven át jeles tanára rövid ideig tartó betegség után f. hó 8-án hajnalban meghalt.

— **Az iskolaszék elnökké** egyhangulag Kutlik Endre főgymn. tanárt választotta.

— **A főgymnasiumnak** van egy eladó Pasteur-féle vízszűrője.

— **Egész selyem mintázott Foulardokat** méterenként 85 krtól egész 4 frt 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is szállít házhoz szállítva, postabér és vámmentesen **Henneberg G.** (és. kir. udvari szállító) **selyemgyár Zürichben.** Minták postafordultával küldetnek. Svájcba színezett levelekre 10 krajczáros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **A szívet s lelket nemesítő regény olvasása** nemcsak a leghasznosabb de a legkelleniesebb szórakoztatás is. Ez az elvet követi a magyar női olvasó közönség legkedveltebb lapja a „Képes Családi Lapok“, a mely azonkívül, hogy a lap beltartalmában válogatott olvassmányokat nyújt olvasóinak, még érdekfeszítő regényeket is ad díjtalanul. Így most fejezte be Várady Antal „Mózes“-sét és a 40-ik száma már egy újabb érdekesen induló regényt kezd meg V. Gaál Karolinától. A lap különben Prein József tollából „Hedvig fia“ című beszélyt, Tolnai Lajos „Berzsenyi Dániel-felelt irt. érdekes kritikáját, Csorba Ákos ismertetését hozza a rómaiak házi isteneinek áldozatairól. A hét tükre csevegés ez alkalommal is igen élénk s mulattató. A szép kivitelű képek összhangban állanak a lap érdekes beltartalmával. A „Képes Családi Lapok“-at mi is melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

A szerkesztőség éjjel A hatalmas körutak, melyek körülveszik Budapest balparti részét, kiépültek immár csakugyan egészen. A pompás, diszes paloták előtt ugy lüktet, ugy zajong az élet, mintha nem is tegnaptól mára épült új városrészt közepette volna. Csak az éjjelnek nem oly zajosak, fényesek még, mint a belső városrészekben. Az összes körutak éjjeli életének központja most a „Magyar Hirlap“ József-köruti palotája (47. szám.), a hol e legnagyobb politikai napilapunk szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája egyesítve van. A fényesen kivilágított helyiségekben és a helyiségek előtt folytonos a sürgés-forgás. A lapnak harminczhat belső dolgozótársa van, a kik jönnek-mennek. A kiadóhivatal és expedició legalsóbb hatvan embert foglalkoztat, a kiknek egy része éjjeli szolgálatot is teljesít. A nyomdában, a rotációs gépeknél — a mely fölívágyva szórja ki magából a kész lapot — körülbelül ötvenen munkálnak. És e másfélszáz emberen kívül a külső dolgozótársak, a hírt hozók, a táviró-hivatal szolgálói, az express-postások járnak-kelnek folytonosan. Óriási gépezet ez, melynek látható része állandó érdekessége a körutnak. Magának a gépezetnek munkája meglátható a „Magyar Hirlap“-on, mely Horváth Gyula főszerkesztő és Fenyő Sándor felelős szerkesztő vezérlete alatt a legjobb magyar írókat és újságírókat gyűjtötte táborába. Nem is csudálatos ilyen módon, hogy ez a legjobb magyar napilap ma. Pompás segéd-szerszámokkal dolgozik a „Magyar Hirlap“ és csak az a bámulatra méltó, hogyan lehet olyan olcsó előfizetési ára három hónapra: 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Érthetetlen, hogyan adhat ezért az összegért oly terjedelmes lapot, miképpen láthatja el még előfizetőinek gyermekeit is olvasni valóval, hetenkint megjelenő képes gyermeklapjával, a „Kis Világ“-gal. Aztán a „Magyar Hirlap“ karácsonyi ajándéka is, melyeket épp úgy mint tavaly, az idén is ingyért kapnak az októberben belépő előfizetők. Ezek a mellékletek az idén még fényesebbek lesznek mint tavaly, illusztrált albumok ugy a nagyok, mint a kicsinyek számára. Ezenkívül még valami, más meglepetés is készül a „Magyar Hirlap“ olvasói számára. Erről azonban egyelőre nem lehet szólni. Pedig már javában készül. Mi lesz, meg fogják tudni rövid idő múlva azok, a kiket érdekel.

Szerkesztői üzenetek.

Bolygó Kondoros: ???
J. L. Budapest. Vártuk, vártuk, de hiába...
F. S. B.-Szt.-András. Későn jött, csak a 2-ik felét vettük be.
Oceanus Helyben. Nem akarjuk az illető tündért ilyen fajta versék által kompromitálni azért bocsánat a visszautasításért.
R. F. Budapest. Intézkedtünk, de a lap elmaradása esetében kérjük szíves értesítését.

Felelős szerkesztő:

Liska János.

Kiadó és laptulajdonos:

Sámuel A.

HIRDETÉSEK.

**Két utczai bolti helyiség
haszonbérbe kiadó bővebb
felvilágosítást nyújt**

Nyácsik S. utóda

Szarvason.

HIRDETMÉNY.

A n. é. érdekelt közönség tudomására hozzuk, hogy Mezőtur városban minden évben január 1-ső 2-ik május 1-ső 2-ik, augusztus 1-ső 2-ik, november 1-ső 2-ik napján tartandó országos vásár alkalmából a kirakó vásárra utazó közönség részére Szarvasról M.-turig és vissza, az alábbi menetrendben külön személyvonat fog közlekedni.

Szarvasról indul reggel 7.07

Mező-turra érk. „ 7.57

Mezőturról indul este 7.30

Szarvasra érk. este 8.16

Szarvas, 1892. okt. hóban

a tanács nevében:

Dancs Béla,
jegyző.

Tepliczky,
bíró.

HIRDETMÉNY.

A n. é. érdekelt közönség tudomására hozzuk, hogy a Szarvas községben az ugynevett Lukácsi vásár folyó október 19, 20-ik napján tartatik meg, továbbá, hogy minden évben február 24, 25, június 24, 25, október 19, 20, és december 21, 22-ik napjain tartandó országos vásár alkalmából a kirakó vásárra utazó közönség részére Mezőturtól Szarvasig és vissza az alábbi menetrendben külön személyvonat fog közlekedni.

Mezőturról indul reggel 6:20

Szarvasra érk. este 7:06

Szarvasról indul este 8:17

Mezőturrá érk. este 9:03

Szarvason, 1892 okt. hó 6-án.

a tanács nevében:

Dancs Béla,
jegyző

Tepliczky,
bíró,

Egy jó családból való fiu

**tanonczul
azonnal felvétetik
Zih Testvérek**

kereskedésében Szt.-Andráson.

A legújabb és legolcsóbb

Politikai és közgazdasági napilap a

MAGYAR UJSÁG

Laptulajdonos

Dr. Fenyvessy Ferencz orsz. képvis.

Előfizetési árak:

1 óra 1 frt. negyed évre 3 frt, fél évre 6 frt,

1 egész évre 12 frt.

Egy szám: ára 3 kr. vidéken 4 kr.

A „Magyar ujság“ kiadóhivatala egész és fél éves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a Magyar Ujság

VALAMENNYI SORSJEGYEIRE,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényes engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak, és a magyar hiszámítóló pénzváltóbanknál helyezettnek, játszanak és évenként csoportonként 65, tehát 130 húzáshoz részesülnek s csoportonként 3 és fél tehát összesen

7 millió nyereségre játszanak

A MAGYAR UJSÁG rendszeren 16 oldalnyi terjedelmében de gyakran 20 és 24 oldalra jelenik meg és a rendszeres gazdag rovatokon kívül állandó két vezércikket, két tízezer és ismeretterjesztő cikket és

két kitűnő regényt közöl, melyek közül a negyed éves előfizetők 1 kötetet, a fél éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, minth a lapban közölt kitűnő regény.

külön kötet alakjában is megjelenik **Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a**

„Magyar Ujság“

kiadóhivatala

Budapest, IV. ker. granátos uca 1.

Szobapalló és fénylakk

10 méterre
1 kgr.
1 frt 50 kr.

Minden előbbeni szint betakar.

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetőség van, hogy a szobák a mázsalatti használata miatt, mivel a kellenies szög és a laza, ragados mázsalatti, mely az ajtófélek és az ajtófélek sajtója, elkerültek. Ezenkívül a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázsalatt. A palló nedves tárggyal feltörhető, azékkal, hogy olvosított fényt. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk,
szarvasbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj színezett pallóval a pallót s egyáltalán fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betölt minden foltot, korábbi mázsalattal; van azonban

tiszta fénylakk (színezetlen)
új pallókra és parkettra, mely csupán fényt ad. Különösen parkettra s olajfélekkel már beázott szögön új pallókra való. Csak fényt ad, sőt fényt nem ad, el a foltokról.
Rövidesen meg, körülbelül 35 méterre, két központi gárgyágra való 5 frt. 50 kr., vagy 90, mázsa.

A közvetlen megrendéseket minden városban, ahol rakományok vannak, ide küldendők. Szarvasra és a környékére, ingyen ér bérmentve. Elküldet. A bevezetéshez és a pol. vizsgálati a, edzés s a gyári jegyre, mivel ezt a től mint 1860 éves létező gyártmányt sokféle utánozzák és használják, s ezekkel roszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségű term. hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Kapható Szarvason:
NYÁCSIK SOMA UTÓDÁNÁL.

HIRDETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni azon körülményre, hogy a közeledő idény alkalmából raktáramat nagymennyiségű tűzfával és szénnel szereltem fel, s hogy nagy mennyiségben eszközölt bevásárlásom által azon helyzetben vagyok, hogy kitűnő minőségű tűzi fát és szennet jutányos árban és bármely mennyiségben szállíthatok, úgy szintén mint egy 250 öl kitűnő akáczfát szereztem be, melyet szintén jutányos árban szolgáltatok megrendelőimnek, biztosítván pontos és szolid kiszolgálásáról a t. vásárló közönséget.

WIGNER LAJOS,

tűzifa és szénkereskedése a piactéren

Máriaczei Gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és állandóan ismeretes házi és népszó.

A gyomorbelegység tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, feltűtségek, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorférfés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származó, gyomortulterhelésnél átelekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhozók.

Elmúlt hajókban a *Máriaczei gyomorcsépek* évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúskodik. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg á. a 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírással (G. Brady) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítom”.

A *Máriaczei gyomorcsépek* valódián kaphatók.

Szarvason: Bugyis Andor gyógyszerházában.
Kunszentmártonban: Szilárdffi Károly, Körösladányban: Jakó Jenő gyógyszerházában.

Üzlethelyiség a piactéren saját házamban.

FISBEIN IGNÁCZ SZARVASON.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a piactéren jó hírnévnek örvendő

rőfős-és közműáru-kereskedésemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg rendeztem be; midőn ezt a nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, nem mulaszthatom el felemlíteni, hogy a

őszi és téli évadra történt bevásárlásnál

azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy magam

a legjobb és legdivatosabb árucikkekkal láttam el,

ugy, hogy ez idő szerint a legújabb évadcikkek már raktárra érkeztek és ezek összeállításánál kiválóan nagy súlyt fektettem ugy a női- mint férfi-öltöny-kelmékre, valamint mindentféle női diszkekre; továbbá divat, kasán, flanell, izlandi és cosmosi barchent, továbbá mindennemű férfi-ing, gallér, kézellő, nyakkendő, téli és nyári fuszeklikre stb. Mindezekre tisztelt vevőim s általában a nagyérdemű közönség figyelmét felhívom.

Pontos és szolid kiszolgálás által akarom ezután is t. vevőim bizalmát megnyerni, s főtörekvésem az lesz, hogy áruim

teljesen versenyképesek lehessenek

a kiszolgálás pedig pontos és olcsó legyen.

Szíves pártfogásukat továbbra is kérve, minék megnyeréseér t mindenkor készségesen fogok fáradozni.

Magamat becses figyelmükbe ajánlom s vagyok

Szarvason, 1892. október hó.

kiváló tisztelettel:

Fisbein Ignác.

Sámuel Adolf

SZARVASON.

Nagy választékban kaphatók mindennemű
DISZES LEVÉLPAPIROK DOBOZOKBAN

DIVATOS ÜDVÖZLŐKÁRTYÁK,

továbbá, díszművek, képeskönyvek, ifjusági iratok, albumok, emlékkönyvek,
 asztali mappák és mindennemű irodai eszközök a legjutányosabb áron.

Ajánlja a kor igényeinek megteelő és a legújabb divatu befűkkel fűszerelt

GYORSSAJTOKÖNYVNYOMDÁJÁT

minden e szakmába vágó munkák, u. m.

gazdasági, községi és egyházi táblázatok, pénzüntézet
 nyomtatványok,

üzleti körlevelek és számlák,

szégnymatu levélpapírok és boritékok.

báli és esketési meghívók, eljegyzési és divatos névjegyek. gyászjelentések stb.
 gyors. pontos és a legjutányosabb árban elkészítésére.

